

E ata noho ana ia nga Maori kahore e kai waipiro, a e awhina ana hoki i te ture; a ahakoa to ratou mangere ki te whakawhiwhi i a ratou e ata tiaki ana i nga hereni e whiwhi ai ratou. Kei te whiwhi ano hoki etahi o ratou i te Kau i te hipi me era atu kararehe me to ratou ora ano, a kahore au e mohio ana ki tetahi o ratou e tino pohara ana.

Ki te Hekeretari o Raro, Poneke.

Naku na,

A. W. TAMIHANA KAITATAU.

No. 16.

Ko TE MUA, Kaititiro, Tanitana, ki te HEKERETARI o RARO, Tari Maori.

E TA,—

Tari Pirihi, Tanitana, 31 o Maehe, 1891.

I runga i te whakarite i nga tikanga o to pukapuka No. 12, o te 8 o nga ra o Tihema kua hori nei; ka tukua atu e ahau i konei te tatau o te iwi Maori o nga Kauti o Waikouaiti, o Taieri, o Clutha, te Peninsula, o Tuapeka, o Bruce, me Maniototo, i tataungia i te toru o nga wiki o Pepuere.

Kei te hoki haere te maha o nga tangata i roto i tenei takiwa; i te koroheke me te mate kongenge i runga hoki i te haere o etahi ki etahi atu wahi; me ki ake hoki ahau kahore nga hawhe-kaihe o tenei takiwa e noho ana penei me te iwi Maori; no reira kahore ratou i whakaurua ki te tatau o nga Maori, erangi ka whakaurua ratou ki te tatau o te Pakeha. I whakaurua hetia nga hawhe-kaihe ki te tatau o nga Maori i te tau 1886, na reira i hoki iho ai te maha o nga Maori i tenei tau.

Ko nga Maori e noho ana i nga Kauti o te Peninsula, me Waikouaiti, me Clutha, e ahua whiwhi ana ki nga painga o tenei ao, kua riihi etahi o ratou i o ratou whenua ki te Pakeha a no reira tetahi wahi o to ratou ora, ko etahi kei te mahi ika, ko etahi e haere ana ki te whakaiho i nga makawe o nga hipi, me etahi atu mahi paamu, a e ora ana ratou katoa. He hunga ata noho hoki, a e mau tonu ana te haere o a ratou tamariki ki te kura. Kei nga Maori o Taieri ka nui to ratou rawa kore, me te kikino o a ratou kakahu, me te kore hu mo nga tamariki a kahore kau he mahi o taua takiwa. E mahi ana no ia ratou i nga mahi paamu ina hiahia ratou ki te mahi. E whai kupu ana hoki ratou mo te iti o te whenua i tukuna mo ratou ara e 6½ nga eka i nga wahi papatika, a kua titohia i te ngakinga tonutanga. Kei etahi o ratou e tae ana a ratou eka ki te ruatekau ara kei nga wahi teitei. Akuanei i runga i te ahua kino o aua whenua kahore he tino ora e puta mai ana i aua wahi. E whai kupu ana hoki ratou mo te pakeke o nga tikanga a te Kawanatanga ki a ratou i te mea kahore e hoatu ana he whenua mo a ratou tamariki, e ki ana hoki i whakaaetia mai ano e te Kawanatanga he whenua. E ahua ora ana o ratou tinana, ko etahi kei te ngaua e te mate manawa rua, kahore ia he tino mate he mate uruta ranei i pa kia ratou i muri iho o te tataunga i te tau 1886.

Tenei hoki nga kaute mo taua mahi tatau.

Naku na,

S. MUA,

Kaititiro Pirihi, Kaitatau Maori Hoki.

Ki te Hekeretari o Raro Tari Maori, Poneke.

No. 17.

Te HIKIHANA, Kaititiro, Invercargill, ki te HEKERETARI o RARO, Tari Maori.

E TA,—

Tari Kaititiro Pirihi, Invercargill, 13 o Maehe, 1891.

I runga i nga whakahau a to pukapuka No. 12 o te 8 o nga ra o Tihema kua hori nei. Ka tukua atu e ahau i konei nga pukapuka tatau o nga Maori mo tenei tau, he mea tatau i te toru o nga wiki o Pepuere, me tetahi tatau whakawhaiti o taua tatau.

Kei te tokono te hoki iho o te maha o nga Maori tane kaumatua i muri iho o tera tataunga, kei te tokono hoki nga wahine a no nga hawhe-kaihe tane tokowaru te hokinga iho, tokowhitu ia te hiranga ake o nga hawhe-kaihe wahine, hui katoa te hokinga iho o te Maori me te hawhe-kaihe tekau ma toru.

Kei te nui haere te ngaki a ia tangata i tana piihi whenua, me te nui haere ano hoki o nga hipi me nga kau. Kahore he whenua e mahia toputia ana e nga Maori o tenei takiwa.

I te ora nga Maori i muri iho o tera tataunga a kihai ratou i pangia e tetahi mate uruta mate ke ranei, e ahua ora ana o ratou tinana me te pai o to ratou noho.

Kihai i kitea e ahau he Maori i nga Kauti o Vincent, Lake, me Fiord, kihai hoki ahau i whakatu kaitatau tuarua mo enei kauti.

Ko nga utu tuturu mo te tataunga e £6 19s. 6d. kua whakapiria atu aua pukapuka utu. He nui te awhina e nga kaiwhakaako Maori o Te Neck, me Colac, i nga kaitatau tuarua, me Messrs. Traill me Nickless.

Naku na,

J. HICKSON,

Kaititiro o nga Pirihi Kaitatau Maori.

Ki te Hekeretari o Raro, Tari Maori, Poneke.

No. 18.

GOODALL, Kaititiro, Kereimautu, ki te HEKERETARI o RARO, Tari Maori.

E TA,—

Tari Pirihi, Kereimautu, 19 o Maehe, 1891.

I runga i te whakahoki kupu mo to pukapuka No. 12 o te 8 o nga ra o Tihema kua hori nei. E whai honore ana ahau ki te whaaki atu kua oti e ahau te tatau te iwi Maori o nga kauti o Pura, me Westland, me Inangahua, me Kerei, a ko te tukunga iho ka tukua e ahau inaianei.